

LÁ THƯ MÙA THU

Lá Thư số 50 này cũng đến tay quý AH đúng ngày như đã hẹn.

Nhiều AH cho là ngạc nhiên vì nghĩ rằng có thể vì nhiều lý do không tiện nói ra mà ban phụ trách đã phải đề nghị Xuân Thu nhị kỳ, như là AH L.K.Thí đã nói trên LT số 49.

Rất nhiều AH đã điện thoại lại hỏi tôi lý do thầm kín, tôi đã trả lời an ủi rằng, nếu chúng tôi không ra nổi một LT thì ít nhất chúng tôi cũng ráng ra một tờ thông tin, cho nhẹ tiền in và gửi, chứ chúng tôi sẽ không im tiếng đâu mà các AH sợ rằng LT sẽ chết.

Để trả lời cho tất cả AH nào chưa hề phụ trách LT, cái nhức đầu trong việc phụ trách, vì những lý do nhỏ, nhưng khó xử, đã làm cho người phụ trách (nhất là phụ trách bài vở) chán nản. Còn sự mệt nhọc thể xác, và sự bận tâm vì lo nghĩ cho số báo, như AH Hữu Hiệp đã có lần trình bày trước đây, đối với chúng tôi, chẳng thấm thía gì với cái nhức đầu kia cả.

Tôi còn nhớ, cách đây gần 10 năm, AH L.N.Diệp (phụ trách LT dạo đó) đã an ủi tôi rằng, “Anh viết đúng, nói thẳng. Nếu có mất lòng một AH nào đó, thì LT cũng chỉ biết vậy mà thôi, vì con đường ta phải đi, ta cứ đi.” Dạo đó AH L.N.Diệp biết rằng, đã có AH bất bình về những bài tôi viết, chỉ trích bọn VC bên nhà, cũng như chỉ trích bọn tướng tá bỏ nước, bỏ dân mà chạy cả đám. Sau vụ “cơi thông” đó của AH Diệp, tôi đã viết trở lại cho LT. Một AH nữa là AH Hoàng Thao, đã viết đến LT, nặng lời đến những AH nào cho rằng những bài tôi viết có tính cách chính trị, không hợp với tinh thần của LT.

Nay tình hình quốc tế, cũng như tình hình trong nước đang chuyển mình đến một khúc quanh quyết định. Nhiều tin tức từ trong nước, cũng như nhiều tin tức từ nhiều thủ đô của thế giới tự do và cả thế giới “cựu” CS, cho thấy rằng một sự thay đổi rất quan trọng đang thành hình từ trong nước, và sẽ không có một thế lực nào có thể cản nổi sự thay đổi đó được. Sự thay đổi đó, chỉ có thể đem lại thắng lợi cho phe tự do mà thôi.

Sự sôi sục từ trong nước, của dân, đang từ từ uốn nắn lòng căm phẫn của dân đối với chế độ, sự mong ước được thấy tự do dân chủ và công bằng, sự mong ước được thấy Việt Nam sẽ trở lại với đại gia đình thế giới tự do để mà cùng tiến bước trên con đường cạnh tranh kinh tế cho một sự thịnh vượng chung của toàn cầu, và sự ước mong chóng thấy bọn côn đồ, ác độc, phản dân, hại nước kia được loại

trừ ra khỏi bộ máy cầm quyền của đất nước, tất cả những sự kiện đó, đang được un đúc, nung nấu, để thành một lực lượng vô cùng mạnh mẽ, vô cùng hữu hiệu, sẽ nổi dậy để càn quét bọn phản dân hại nước kia đi.

Cũng vì thấy được sự biến chuyển tất nhiên này mà nhiều phe nhóm VN trên nhiều quốc gia đã tự nghĩ rằng, nhóm mình sẽ phải đóng một vai trò nào đó cho VN hậu CS sau này. Suy nghĩ và hành động theo chiều hướng trên là một cử chỉ tốt đẹp và đúng lúc. Một con dân VN nào, nhất là trí thức, đã có lần buồn tủi phải chạy đi kiếm sống nơi xứ lạ quê người, mà không dẫn do suy nghĩ đến thân phận của mình một mai nước nhà trở lại thanh bình như cũ? Nhưng phương cách của mỗi nhóm để đạt được kết quả mà nhóm mình mong muốn thì rất khác nhau, nếu không nói là có thể “chơi” nhau nửa là khác. Nhưng vì lòng thành khẩn của mình, và sự tự tin rằng con đường đi của nhóm mình là đúng, đã làm mê hoặc mình đi và từ đó đưa mình đến những ngộ nhận đối với những phe nhóm khác.

Tình trạng hiện giờ của một số đồng những nhóm làm chính trị VN tại hải ngoại là vậy đó. Tình trạng đôi khi đã “nóng cháy”, đến nỗi có người đã nghi ngờ lòng ái quốc của một vài chính trị gia cao niên và khả kính, như chính trị gia “Nguyễn Ngọc Huy”, vừa mới qua đời vào cuối tháng 7 vừa qua tại Paris.

Tình trạng “nóng cháy” này không phải không có ở một số AH chúng ta, và trách nhiệm của người phụ trách LT là nên làm thế nào cho sự việc ấy đừng có xảy ra, sẽ không lợi cho ai cả.

Nếu người phụ trách đã có làm cho AH nào không vừa ý, thì đây chỉ là một hành động nhằm đến cái tốt, cái hay về lâu về dài của LT mà thôi, và xin AH đó “chín bỏ làm mười” đừng chấp trách làm chi nữa.

LT số 50 này sẽ hầu như hoàn toàn do AH khắp nơi viết. Nhiều AH sẽ thấy thiếu đi mấy bài trích báo, mà thường thường đều có một vài khía cạnh nào đó đáng được chúng ta đọc và suy gẫm. Tuy nhiên quý AH sẽ thấy và sẽ vui với những bài do toàn bạn mình viết ra, dù vẫn không chải chuốt, nhưng đều nặng tình và đều tha thiết cả.

Khi viết tựa bài này thì LT cũng đã gần đủ 70 trang, cũng đã sung túc bài vở lắm rồi. Từ đây đến ngày in xong, chừng 20 ngày, chắc ban phụ trách cũng sẽ nhận thêm một vài bài nữa. Nếu không đăng kịp thì sẽ xin dành lại cho số 51, số Tết vậy.

Một điều ban phụ trách mong muốn mà ít được thấy là những bài, những chuyện vui trong đại gia đình chúng ta. Những câu chuyện vui thường làm “lên tinh thần”. Người Mỹ, hễ sau 9 giờ đêm, là lúc họ ưa nghe những câu chuyện “chọc cười”, để mà đi ngủ. Thường thường mỗi ngày họ ưa nghe ít nhất là 20 câu chuyện như vậy. Ngày nào mà họ chưa nghe đủ thì tối lại họ phải đón nghe chàng Johnny Carson. Thường thường mỗi đêm, Johnny nói 10 câu chuyện tiểu, chọc cười thiên hạ. Những câu chuyện này đều lấy từ báo chí mỗi ngày mà ra, và lồng vào một hình thức khác, cốt cho người ta hiểu khác đi một chút để mà cười. Mỗi năm Johnny lên TV tối đa là 260 shows, như vậy là chàng chỉ nói 2,600 chuyện vui mà thôi, và được trả \$40,000,000 mỗi năm. Hãng NBC đã đánh giá rằng mỗi chuyện vui này là phải trên dưới \$10,000MK.

Tôi nói hơi ra ngoài đề một chút, nhưng để thấy rằng, nên nói chuyện vui đi để cho tinh thần khoáng khoái và để quên bớt những cực nhọc lo lắng hàng ngày và nhờ vậy sẽ sống lâu, sống trẻ, mãi ra.

Mong quý AH gửi về những câu chuyện vui nhiều nhiều, cho ban phụ trách.

Ba tháng vừa qua, tôi đã có dịp tiếp xúc rất nhiều nhóm, Việt có, ngoại quốc có, với nhiều dự án đầu tư với VN. Có nhóm đã có mặt tại Saigon, vận động lung tung, có nhóm thì đã sẵn sàng, nhưng còn chần chờ để xem tình thế cái đã.

Sở dĩ tôi gặp họ là vì tôi đang làm công việc tài trợ cho những chương trình mở mang kinh tế trên toàn thế giới, và vì vậy có dịp được đọc được thấy đến những dự án mà ngoại quốc và Việt kiều muốn đem về thực hiện tại VN. Tôi làm việc “tái nghiên cứu” những dự án trên để trình cho những công ty tài trợ quốc tế. Từ những dự án nhỏ, đến trung (từ 10 đến 30 triệu MK) và một hai dự án lớn (trên 50 triệu MK). Hầu hết những dự án này đều nhằm đến những mối lợi tức thì, hay rất ngắn hạn (lấy vốn về trong vòng 3, 4 năm), hầu như không thấy những dự án có tầm vóc to lớn, dựa trên khả năng kinh tế của VN (sức sản xuất nông, lâm, mục, sức sản xuất của người dân VN, hay là khả năng của giới kỹ thuật gia VN). Những dự án ngắn hạn này, xét ra cũng rất thực tế, phần lớn dựa trên sự đòi hỏi của thị trường quốc tế hay thị trường trong vùng. Chẳng hạn những dự án sau đây: Nuôi vịt để lấy trứng và lấy thịt để xuất cảng (trước đây VN xuất cảng tới 10 triệu vịt qua Hong Kong với trên 100 triệu hột vịt tươi hay hột vịt muối), đánh cá và xuất cảng ngư sản, xuất cảng gỗ thông, ván ép và dự án trồng lại những mẫu thông đã hạ lấy gỗ, lập nhà máy xay lúa tại nhiều tỉnh trong Nam, tránh việc chuyên chở và tích trữ tại Saigon, vừa tốn kém vừa hao hụt, lập nhà máy lọc dầu, lập những trung tâm nuôi tôm (shrimp farming), lập trại gà để xuất cảng qua thị trường Singapore, lập đồn điền trồng những loại trái cây xuất cảng như chuối, nhãn, vải, mít, soài riêng, măng cầu xiêm, vv...

Ngoài ra cũng có thấy những dự án xử dụng nhân công, như lập những xưởng may mặc, làm giày, làm bột và va li, những xưởng ráp máy điện và điện tử, những nhà máy sản xuất những phụ tùng cho những nhà sản xuất dụng cụ của Mỹ của Pháp hay của Nhật.

Những dự án tối cần sau đây thì lại chưa thấy họ nghĩ tới:

- Đầu tư vào một chi nhánh ngân hàng để VN có thể làm ăn với hệ thống Mỹ kim. (hiện nay VN không nhận traveller's check, credit card, vv...) làm thiệt hại, hàng năm, nhiều trăm triệu Mỹ Kim, riêng chỉ nói đến ngành du lịch mà thôi.

- Đầu tư vào công ty Hàng Không VN, để có thể cạnh tranh với những hãng hàng không của những nước lân bang, đều có phi cơ tối tân và bảo đảm an toàn.

- Đầu tư vào chuyên chở viễn duyên (tàu lớn), và tàu chở container.

- Dự án xây cất “silo” giúp nông dân có chỗ tích trữ lúa gạo mà không sợ bị hư hao, bị chuột ăn, và bị ẩm thấp.

- Dự án sản xuất phân bón hóa học và phân bón hữu cơ.

- Dự án sản xuất dầu cám (gọi là dầu gạo) rất hiếm và rất quý trên thị trường quốc tế.

- Dự án phân phối gas để đốt thay củi, điện và dầu hôi.

- Dự án thiết lập nhiều nơi du lịch (resort) dành cho du khách ngoại quốc.

Tóm lại có thể có hàng nhiều chục dự án mà VN rất cần ngay từ bây giờ. Riêng VN sẽ phải tự lo lấy những dự án về hạ tầng, những dự án gia cư rẻ tiền (tiền chế), những dự án đào tạo chuyên viên và kỹ thuật gia cao cấp, những dự án lọc và cung cấp nước uống, những dự án lọc nước dơ vv...

Vị trí của tôi cũng rất khó xử. Một mặt thì muốn cho VN có ngay những nhà máy nói trên để dân có công ăn việc làm, một mặt thì lại thấy có cái gì cầm tay mình lại, có nên để cho vốn đầu tư ngoại quốc vào VN nhiều quá hay không? trong lúc VN đang cần có một sự gì thúc đẩy đưa tới một thể chế tự do công bằng và bác ái hơn.

Vấn đề vị trí của mình thấp bé, nhưng “ba cây hợp lại cũng có thể thành núi cao”, cho nên ngày đêm vẫn thao thức, đắn đo không phải là ít.

Tôi xin trở lại vấn đề này trong số báo Tết, vì mong rằng từ nay đến đó, đã có thể thấy nhiều ánh sáng và việc bàn luận đến việc chấn hưng kinh tế VN hậu CS đã có thể bàn xa tán rộng ra được.

Tôi xin kết thúc bài này với một mẩu chuyện vui. Trong tuần lễ qua, tại Hoa Thịnh Đốn có làm lễ tại các chùa và nhà thờ, cầu an cho BS Nguyễn Đan Quế, con người đã dám thử thách với VC, để thế giới và người Việt hải ngoại nhớ rằng, người Việt trong nước vẫn luôn luôn tranh đấu cho tự do, mặc dầu họ đang nằm trong kèm kẹp của bọn sát nhân CS.

Lễ cầu an chỉ là một hình thức để cảnh tỉnh chúng ta, hay là nói trắng ra là để chúng ta có dịp cảnh tỉnh nhau, và sau nữa cũng để cho báo chí và những nhà ngoại giao ở Hoa Thịnh Đốn thấy rằng, tại VN vẫn luôn luôn có sự chống đối, và tại VN vẫn có sự đàn áp chống đối, một cách dữ dội. Những người bạn của BS Quế nghĩ rằng, tuy có rất nhiều phe nhóm chống đối CSVN, nhưng sự việc BS Quế, tuyên bố công khai đã gây ra một phong trào hưởng ứng trên toàn thế giới, và sự việc này đã được tính toán kỹ lưỡng.

Họ nghĩ rằng, BS Quế đã bị bắt, bị hành hạ, bị nhốt trên 10 năm, nay nếu có bị bắt và nhốt thêm mấy tháng nữa cũng chẳng có thể giết BS Quế đi được. Hơn nữa, lần này chắc chắn rằng chúng không thể giam giữ lâu được, vì rằng BS Quế đâu có làm gì gọi là “vô trang chống đối” mà bắt bớ người ta, thì còn gì là tự do ngôn luận nữa. Hơn nữa lời tuyên bố của nhóm BS Quế đã được phổ biến tại Paris, đâu có phổ biến tại VN, tại sao lại bắt giữ người ta?

Sau khi bị VC bắt giữ, đã có hàng chục quốc gia trên thế giới công khai đòi hỏi phải trả lại tự do cho BS Quế. Nhiều đoàn thể chính trị, nhiều hiệp hội luật gia trên thế giới tự do, đã kêu gọi với bọn VC không được và không nên đàn áp những phong trào đòi tự do trong ôn hòa và trật tự như những phong trào nói trên.

Nhờ những vận động của thế giới tự do mà bọn CSVN đã trả lời rằng, chúng chỉ giữ BS Quế để bảo đảm an ninh cho ông này chứ không có việc giam giữ gì cả, và vẫn cho người nhà tới xách mỗi ngày cho BS Quế.

Đây là một tin vui nho nhỏ, nhưng rất là phấn khởi. Những người bạn của BS Quế đã gọi điện thoại cho tôi, nhờ cầu an cho Quế tại LA, chỉ với mục đích là nhắc nhở cho dân thủ đô tị nạn nhỏ rằng, vẫn có người đang tranh đấu và đang bị tù đầy tại VN như trường hợp BS Quế vậy.

Chúng tôi sẽ tổ chức tại chùa và tại nhà thờ vùng LA và Quận Cam trong một ngày gần đây.

Tháng 8, 1990

Nguyễn Phúc Bửu Hạp